

Když se před tím na poli poslové Přemysla ptali, proč jí na železe, a ne na mezi, odpověděl: „Proto jím na železném stole, abyste věděli, že rod můj bude železný ve vládě. Železo mějte ve vážnosti. Jím v dobách míru pole orejte, v dobách zlých se jím proti nepříteli chraňte.“

Když pak cestou se vladykové Přemysla opět ptali, proč si vzal s sebou kabelu a střevíce z lipového lýčí, odpověděl: „Zachovám je a chci, aby i moji potomci věděli, odkud pocházejí. Aby neutiskovali lid a nepotláčovali v něm jeho hrdost, poněvadž jsme si všichni rovní.“

„Nyní ptám se já vás, zda myslíte, zda je lepší z chudoby se povznést k hodnosti, či z hodnosti upadnout v chudobu? Odpovíte mi ovšem, že je lépe povznést se k slávě, než upadnout v nouzi. Ale jsou mnozí ze vznešených rodů, kteří zchudli a jen se pyšní tím, jak jejich předkové byli slavní a mocní. Nevědí, že tím sami sebe ještě více hanobí. Sami svou nedbalostí pozbyli toho, čeho jejich předkové nabyla svou přičinlivostí. Ale chudoba, překonaná ctností, povznáší k hvězdám.“

Když přicházeli k Vyšehradu, přišla jim Libuše vstříc. Šla v bělostném rouchu, krásná a vznešená. Radostné pohnutí jí zářilo z očí. S kněžnou šly její dívky, šli také dvořané a nejpřednější ze všech rodů. Všichni se zarádovali, když viděli sličného, statného muže.

Přemysl byl pak přiveden s velkou slávou na Vyšehrad. Ujal se s Libuší vlády. Pevnou rukou uspořádal své knížectví a dal mu mnohé řády a zřízení, kterými se pak Čechové řídili.

〔Z〕 Přemyslův nástup k moci popisuje Kosmas jako zrod státního zřízení. Vytvořil tak ucelenou podobu mýtu o počátcích českého státu.

Kronikář Kosmas píše o Přemyslových lýčených střevících: „Chovají se na Vyšehradě v komoře knížecí až po dnes a na věčné časy.“ Ve skutečnosti se tyto střevíce zachovaly na Vyšehradě jen do 15. století.

